

LECA

CURIEUZE REUZEN

EEN EDUCATIEF
PAKKET OVER
REUZENCULTUUR

BIJLAGENBUNDEL

SCHOOL

I N H O U D

<i>Bijlage 1</i>	Het reuzenverhaal van reus Neus	3
<i>Bijlage 2</i>	Kleurplaat van reus Neus.....	4
<i>Bijlage 3</i>	Foto's van de reuzen	5
<i>Bijlage 4</i>	Reuzenidentiteitskaarten	10
<i>Bijlage 5</i>	Foto's levensrituelen reuzen.....	19
<i>Bijlage 6</i>	Stappenplan dikke hoofden maken.....	32
<i>Bijlage 7</i>	Foto's over het zorgen voor reuzen.....	34
<i>Bijlage 8</i>	Spelbord met doe-opdrachten	40
<i>Bijlage 9</i>	Tekst reuzenlied	
	‘Al die daer zeidt: de reus die kom’	45
<i>Bijlage 10</i>	Medailles reuzenrecords.....	46

HET REUZENVERHAAL VAN REUS NEUS

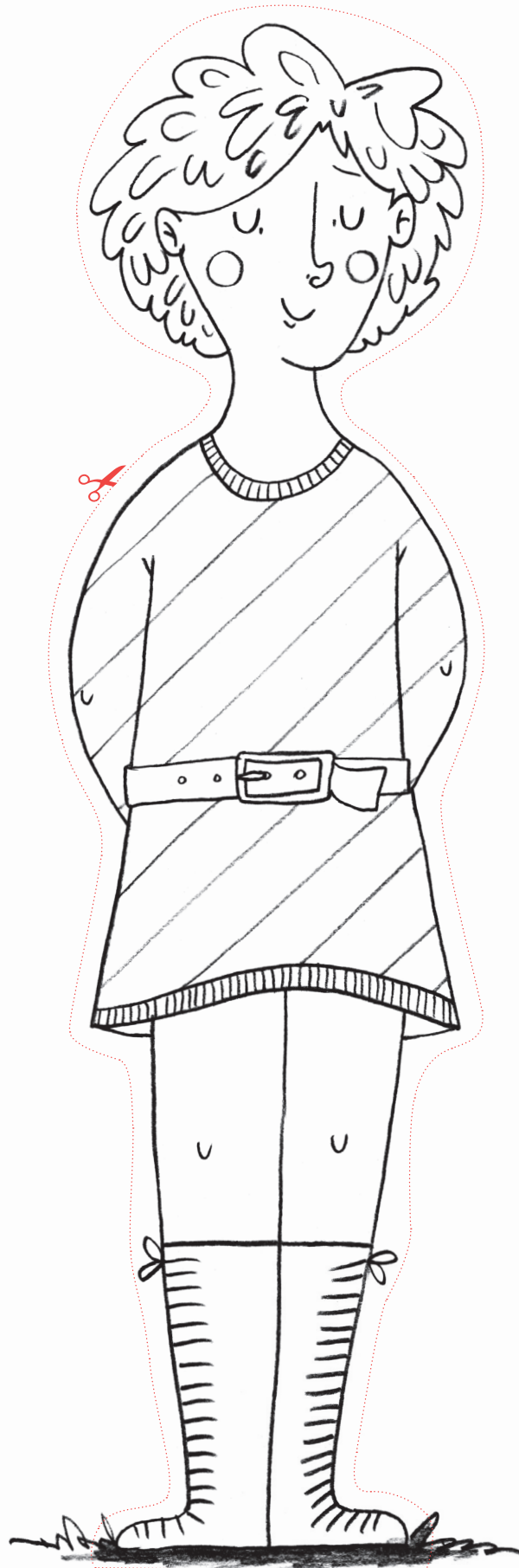

*Ik wil
heel graag
mensenvrienden
hebben!*

Ik ben Neus. Ik woon in Reuzenstad, samen met mijn familie. Ik ben heel curieus. Ik wil alles weten over de wereld en haar bewoners. Ik weet al alles over de reuzen in Reuzenstad. Nu wil ik ook alles weten over de mensenwereld! Daarom ga ik op ontdekking.

Hoe zien mensen eruit? Ik heb gehoord dat ze veel kleiner zijn dan ik. Zou dit waar zijn? Zouden we goede vrienden kunnen zijn?

KLEURPLAAT VAN REUS NEUS

FOTO'S VAN DE REUZEN

**KLEEF HIER EEN FOTO VAN EEN LOKALE REUS
OF DE AFBEELDING VAN REUS NEUS**

Ondel-Ondels © Adam Cohn

Reus James © Roy Verhaeghe

REUZENIDENTITEITSKAARTEN

FOTO

Mijn naam is:

GOLIATH

Ik kom uit een verhaal uit de Bijbel. Ik ben een soldaat en een reus. Ik ben 3 meter lang! Ik heb een zwaard en een speer en een schild. Onze vijanden zijn bang van mij.

Op een dag komt een gewone jongen naar me toe. Hij heet David en is niet bang van mij. Hij wilt tegen mij vechten. Hij gelooft dat God hem zal helpen. Ik lach hem uit. Ik denk dat ik zal winnen, want ik ben groot en sterk. David niet, hij is klein en heeft enkel een slinger en vijf stenen.

Het gevecht is spannend. David slingert een steen tegen mijn gezicht. Hij wint het gevecht en ik ben verslagen!

Mijn naam is:

POL DE KRUWER

Ik ben Pol de Kruwer. Ik ben een visser. Niet zomaar een visser, ik vis op garnalen. Dat zie je aan mijn kleren. Ik draag een geel hemd en een rood sjaaltje. Op mijn hoofd heb ik een zwarte pet. Over mijn schouder draag ik een visnet.

FOTO

Mijn naam is:

MINNEKE POES

Ik ben Minneke Poes. Ik ben geen gewone poes. Ik ben een reuzenpoes. Ik ben getrouwd met Cieper de Kat en we hebben een kind, hij heet Piepertje.

Samen lopen we elk jaar in de Kattenstoet in Ieper.

Als ik in de stoet wandel, dansen er katjes rond mij en zijn de mensen enthousiast om mij te zien.

F O T O

Mijn naam is:

KINNEBABA EN FAMILIE

Ik ben Kinebaba. Reus en Reuzin zijn mijn ouders.

Samen met Dolfijn vormen we een reuzenfamilie.

We zijn allemaal dwergreuzen. We zijn iets kleiner dan andere

reuzen maar ik, als babyreus, ben nog altijd 2 meter groot!

Ook ben ik erg zwaar en heb ik een dik hoofd en blozende

wangen. Ik heb een drager nodig die me helpt bewegen.

Ik houd van wandelen, huppelen en dansen, vooral op de

reuzenwagen. Elk jaar wandelen we mee in de Reuzenstoet.

FOTO

Mijn naam is:

CONTIOS

Ik ben Contios, een grote reus van 6 meter lang! Ik besta uit houten takken. Ik draag geen kleren en het lijkt alsof ik geen gezicht heb. Ik kan heel goed bewegen en dat maakt me speciaal!

F O T O

Mijn naam is:

CABEZUDOS

Wij zijn cabezudos. Dit moeilijke woord is Spaans en betekent eigenlijk Grote Hoofden. We hebben reuzenhoofden, maar ook gewone mensenlichamen. Dat is een heel grappig om te zien! Als er feest is in Spanje, dansen wij naast de reuzen door de straten. We kunnen heel gek versierd zijn. Er zijn cabezudos in veel verschillende vormen. Zo is er een cabezudos met een rode neus. Hij ziet er een beetje uit als een clown!

FOTO

Mijn naam is:

ONDEL-ONDELS

Wij zijn reuzen uit Indonesie. We zijn heel kleurrijk gekleed en houden van dansen. We hebben houten hoofden, maar de kleur is een beetje gek. De meisjesreuzen hebben een wit gezicht, jongensreuzen hebben een rood gezicht. Zo zie je duidelijk het verschil!

Wij beschermen iedereen tegen ongeluk. Daarom zijn we erbij als een nieuw gebouw gewierd wordt of op een huwelijks- of een verjaardagsfeest.

FOTO

Mijn naam is:

REUS JAMES

Ik ben James. Ik ben een reus die graag knutselt. Ik ben genoemd naar een beroende schilder. Ik hou zelf ook van schilderen en heb altijd een penseel en verf bij me.
Ik draag een grappige hoed. Hij is groen met paarse veren.

F O T O

Mijn naam is:

FOTO

FOTO'S LEVENSRITUELEN REUZEN

Reus Mondje Wollaert komt op bezoek in een school in Merelbeke © Ergoedcel Viersprong

Ook reuzen zitten wel eens op de schoolbanken. Reus Mondje Wollaert kwam op bezoek in een aantal lokale scholen.

Jullie ogen straalden liefde
Jullie kwamen elke Firtel met volle kracht
Jullie herinnering blijft leven
en jullie blijven voor altijd in ons hart.

Na een leven dat gekenmerkt werd door grootsheid, hartelijkheid, bezorgdheid,
feestelijkheid en liefde zijn plotseling van ons heengegaan, onze teerbeminde
Zultse reuzen

Reus Franso

✧ 5 oktober 1957
✠ 27 september 2013

Reuzin Adèle

✧ 5 oktober 1957
✠ 27 september 2013

Dit melden u met pijn in het hart:

Pierewit
Pierewat
Pompernelleke
Pomperwat

hun kinderen

Familie Dierick

de huidige reuzendragers

Gemeentelijk Sport- en Feestcomité Zulte

hun hoeders

Alle reuzendragers uit het verleden heen

Onze oprechte dank gaat uit naar de medewerkers van het gemeentelijk
containerpark voor de jarenlange opbergzorgen.

Er is gelegenheid om afscheid te nemen van Franso & Adèle op **zaterdag 5 oktober** in de rouwkapel van de Gaston-Martenszaal, Staatsbaan 148 9870 Zulte, van 14.00 uur tot 18.00 uur.

Beide reuzen zullen in familiale kringen worden gecremeerd. Aansluitend zullen de urnes worden megedragen tijdens de 156ste Firtelstoet. Na afloop worden zij begeleid naar hun laatste rustplaats.

Rouwadres: Gemeentelijk Sport- en Feestcomité - Staatsbaan 76 – 9870 Zulte

Reus Franso en reuzin Adèle worden niet meer gebruikt. Daarom namen de mensen afscheid van deze reuzen en werd er een doodsbrief opgesteld.

Reus Roeland wordt geridderd in Gent © reuzenarchief KBGV (fotograaf onbekend)

Reus Roeland is een ridderreus en wordt in Gent tot een echte ridder geslagen.

Doopsuiker voor reus Gust den aangespoelde © LECA

Reus Gust den aangespoelde is geadopteerd! Er wordt doopsuiker uitgedeeld om dit te vieren.

Doop van reuzin Fiere Margriet © Erfgoeddeel Leuven

Fiere Margriet wordt door een priester officieel gedoopt in Leuven.

Doop van reus Pierre De Brigand met bier © Collectie gemeente Ingelmunster

Soms wordt een reus ook gedoopt met iets anders dan wijwater. Zo wordt reus Pierre De Brigand gezegend met een fles bier.

Reuzin Victorine Grysperre is zwanger van een reuzenkind © Erwin Acke

Reuzen kunnen ook kinderen krijgen. Reuzenkoppel Victorine Grysperre en Pieren Stoom uit Gistel kregen een reuzendochter, ze heet Moanday.

REUZE DOOPCEREMONIE

zondag 31 mei 2015 om 15 u - Gits platse aan de fontein*

aansluitend

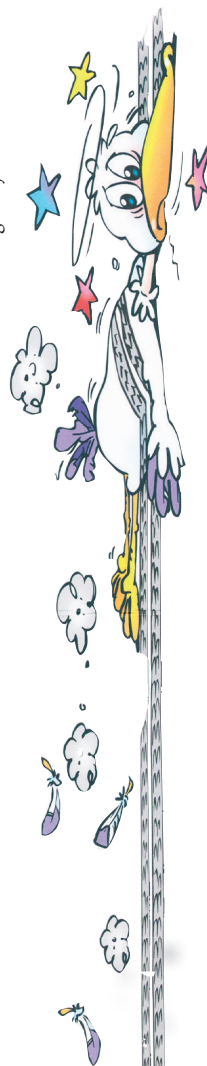
REUZE BABYBORREL

met gratis drank van 16 u tot 17 u in het park Cultureel Centrum*,

het geboortefeest van onze reuzin

Moanday

het fivende Gitse kermismaandagmeisje

Aankondiging van de geboorte van Moanday © Kermismaandagcomité

Het reuzenkoppel deelde het heugelijke nieuws met een geboortekaartje. Iedereen was uitgenodigd op de babyborrel.

Huwelijk van reuzenkoppel Tiel en Nele © Reuzenarchief KBIV (fotograaf onbekend)

Reuzen Tiel en Nele uit Gistel trouwden in het bijzijn van kinderen uit de buurt.

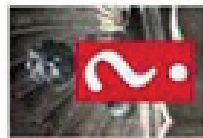
Huwelijk van reuzenkoppel Jan en Bette © Reuzenarchief K80V (foto graf onbekend)

In Menen trouwden Jan en Bette. Net zoals dat bij mensen het geval is, zijn daar ook getuigen bij.

Groot Reuzenfeest Geraardsbergen

19 april 2015

10u00

Onthulling nieuw kostuumpje
Manneke Pis door de Reuzen
gilde van Geraardsbergen

12u00

Vertrek optocht met onze 3 reuzen,
fanfare en reuzengetuige Baudouin vanaf
loods Unal via Stationsplein, via Adam-
straat, Oudenaardsestraat, Grotestraat en
Brugstraat naar de Markt.

13u00

Voorstelling van de nieuwe reuzen

15u30

Trouw van de reuzen Goliath en Gerarda

Huwelijksaankondiging van reuzen Goliath en Gerarda © Reuzengilde Geraardsbergen vzw

In Geraardsbergen trouwde reus Goliath met zijn Gerarda in 2015. Dit ging gepaard met een optocht. Dankzij een kaartje wist iedereen waar ze moesten zijn om de plechtigheid bij te wonen.

Reus Tiske wordt 60 jaar © opgewektenen vzw

Reuzen kunnen ook een verjaardag vieren, zoals reus Tiske die zijn zestigste verjaardag viert.

KONINKRIJK BELGIË
—
PROVINCIE
Oost-Vlaanderen
—

GEMEENTE
MERELBEKE
—

UITTREKSEL uit een akte van GEBOORTE

ingeschreven in de registers van de Burgerlijke Stand

Het jaar negentien honderd negenentachtig de
vijfde maart werd, ter gelegenheid van het Karnavalsfeest,
de Reus < MONDJE > geboren, waarvan de geestelijke
vaders zijn, de Heren Julien VAN DAELE en Dries DE BOCK
en waarover het peterschap wordt waargenomen door de
Heer Julien VAN DAELE en het meterschap door Mevrouw
Angèle WOLLAERT.

Voor eensluidend uittreksel :

Afgeleverd De 23 maart 1990 .
De ambtenaar van de burgerlijke stand,

Jean PEDE

Reus Mondje Wollaert in het geboorteregister © Collectie van Gisèle Wollaert - gemeente Merelbeke

Wanneer een reus geboren wordt, wordt soms een officiële geboorteakte opgesteld. Soms krijgt de reus ook een meter en peter. Dit is het geval voor reus Mondje in Merelbeke.

STAPPENPLAN

DIKKE HOOFDEN MAKEN

NODIG

- * behanglijm voor normaal en zwaar papier
- * plastic emmer
- * krantenpapier
- * patroonpapier
- * zijdepapier (kleur volgens eigen voorkeur)
- * papiertape
- * 1 extra grote ballon (doorsnede min. 50 cm)
- * 1 deelbare isomobal (doorsnede 15 cm)
- * lijmpistool
- * vernis

VOORBEREIDING

Stap 1: Maak vooraf voldoende behanglijm aan. De juiste verhouding vind je meestal op de verpakking.

TIP: Behanglijm is zeer lang houdbaar in een afsluitbare plastic doos.

TIP: Je maakt het best alle onderdelen van het hoofd apart en voegt ze op het einde samen.

HET HOOFD

Stap 2: Blaas de ballon voorzichtig op tot hij groot genoeg is. Leg een stevige knoop in de ballon. Plaats de ballon op een emmer. Scheur het krantenpapier, patroonpapier en zijdepapier vooraf in stukken van ongeveer 15/15 cm.

Stap 3: Breng een eerste laag krantenpapier aan. Het hoofd telt in totaal minstens 3 lagen krantenpapier.

TIP: Lijm elk stuk krantenpapier vooraf aan beide zijden in met je handen.

TIP: Leg de stukken krantenpapier voldoende over elkaar. Dit om gaten te voorkomen.

TIP: Breng na elke laag krantenpapier een laag patroonpapier aan. Op deze manier zijn je lagen visueel goed telbaar.

Stap 4: Als afsluiter leg je over de volledige ballon 1 laag gekleurd zijdepapier.

TIP: Gekleurd zijdepapier heeft als voordeel dat je geen witte grondlaag hoeft aan te brengen. Ook schilderen is overbodig.

TIP: Zijdepapier leg je eerst droog op de ballon en strijk je nadien in met een beetje lijm.

TIP: Zijdepapier geeft een sterke kleur af op je handen. Gebruik cif om je handen nadien proper te maken.

Stap 5: Laat de ballon gedurende 2 dagen drogen aan de lucht op de emmer met de knoop bovenaan. Het deel steunend op de emmer zal weggesneden worden.

DE OGEN

Stap 6: Snij met een breekmes de binnenrandjes van de isomobol af.

Stap 7: Scheur kleine stukjes wit zijdepapier. Beplak hiermee de 2 helften. 2 lagen volstaan. Teken 2 grote ovaal pupillen op een stuk zwart zijdepapier en knip deze uit. Kleef de pupillen op de isomohelften. Knip 2 kleine cirkeltjes uit wit zijdepapier en kleef deze binnen de pupil. Laat de ogen drogen.

Stap 8: Neem het lijmpistool en lijm de ogen in op de isomorandjes (achterkant), leg ze op de juiste plaats op het hoofd en druk stevig aan.

EXTRA: NEUS, MOND, OREN, HAAR...

Stap 9: Nu kan je de kinderen laten experimenteren met allerlei vormen gemaakt uit proppen krantenpapier. Breng telkens 1 laag patroonpapier aan. Scheur stukjes gekleurd zijdepapier en breng deze aan op de vorm. Werk af met een geel laagje zijdepapier langs de randen.

TIP: Kijk even na of de verhouding van de extra vormen wel goed zit met de ballon.

DE OPENING

Stap 10: Neem het gedroogde hoofd vast bij de ballonknoop. Terwijl je met duim en wijsvinger de ballon net onder de knoop dichtknijpt, knip je de ballon door. Laat de lucht langzaam uit de ballon gaan (om inklappen te vermijden).

Stap 11: Knip de onderste helft op de emmerrand volledig weg met een schaar. Zet het hoofd op en teken de schouders af met een potlood. Knip deze uitsparing weg aan beide kanten voor meer stabiliteit.

TIP: Valt het hoofd toch nog naar voor? Kleef een spons aan de binnenkant van het hoofd. Deze geeft extra steun en verhoogt het draagcomfort.

DE AFWERKING

Stap 12: Laat het hoofd drogen. Breng eventueel nog een beschermende vernislaag aan.

FOTO'S OVER HET ZORGEN VOOR REUZEN

HAAR EN GEZICHT

Geneviève Hardy maakte replica's van de Reuskens van Borgerhout © De Reuzen vzw

Geneviève Hardy maakte replica's van de Reuskens van Borgerhout. Ze voorzag hen van nieuwe hoofden uit polyester met een gezonde bloot op hun wangen.

HAAR EN GEZICHT

Gèeselse Ermelindis van Moergestel wordt met zorg klaargestoomd voor de Nieuwpoortse Reuzenstoet in 2012.

LICHAAM

Reuzin Wanne uit Wambeek is gemaakt uit diverse materialen zoals plastic buizen, papier-maché, ijzerdraad en rotan. Haar aankleden is niet zo eenvoudig: om haar vest aan te doen moet een ladder ingezet worden.

LICHAAM

Zo'n reuzenrok is niet eenvoudig om in rond te wandelen, deze kinderen konden dat aan den lijve ondervinden.

TRANSPORT EN OPSLAG

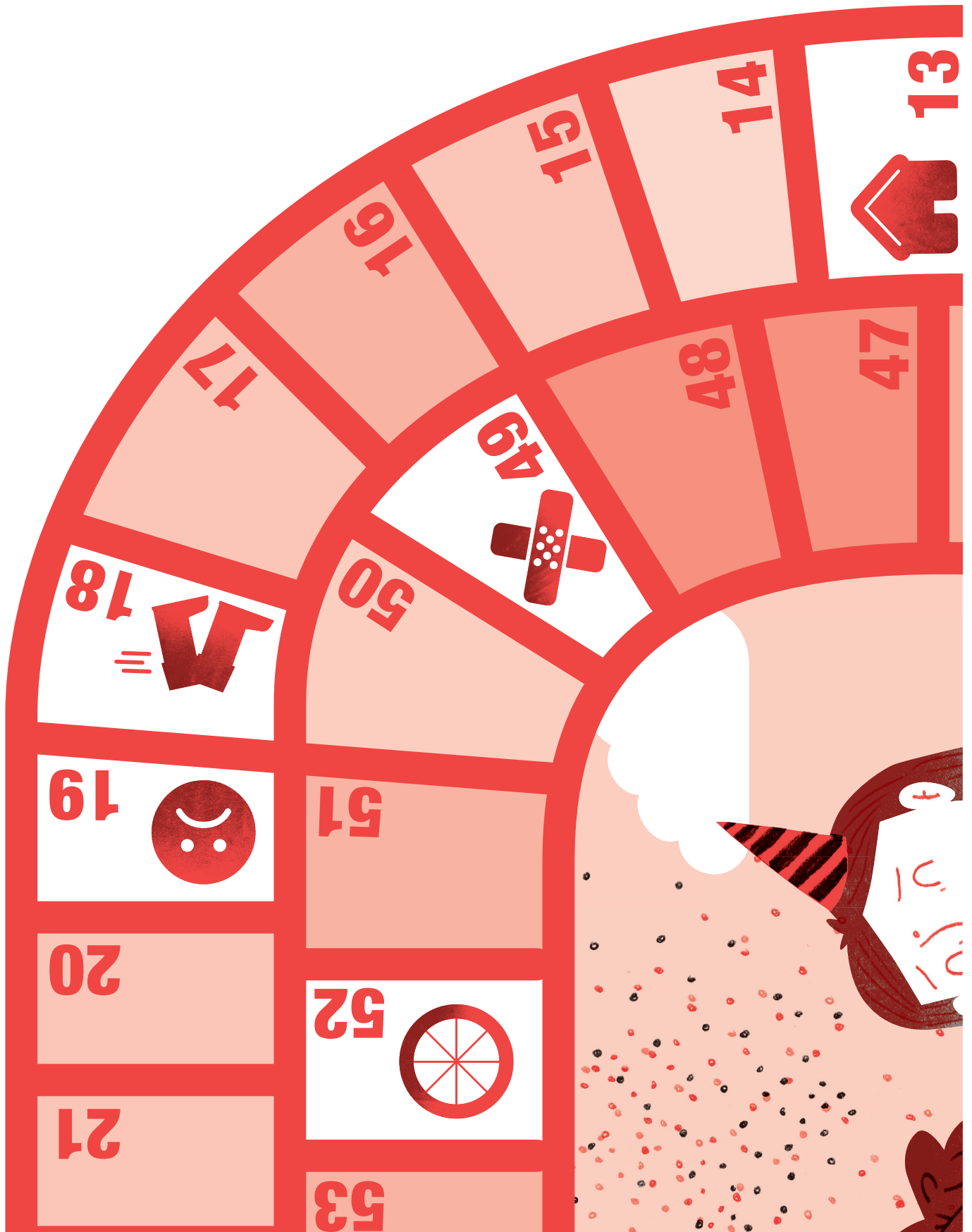
Reuzin Germaine van de Walin nam in 2013 deel aan de reuzenstoet in Halle maar het transport bleek niet zo eenvoudig. Lichaam en hoofd werden apart getransporteerd en dan weer op elkaar gemonteerd.

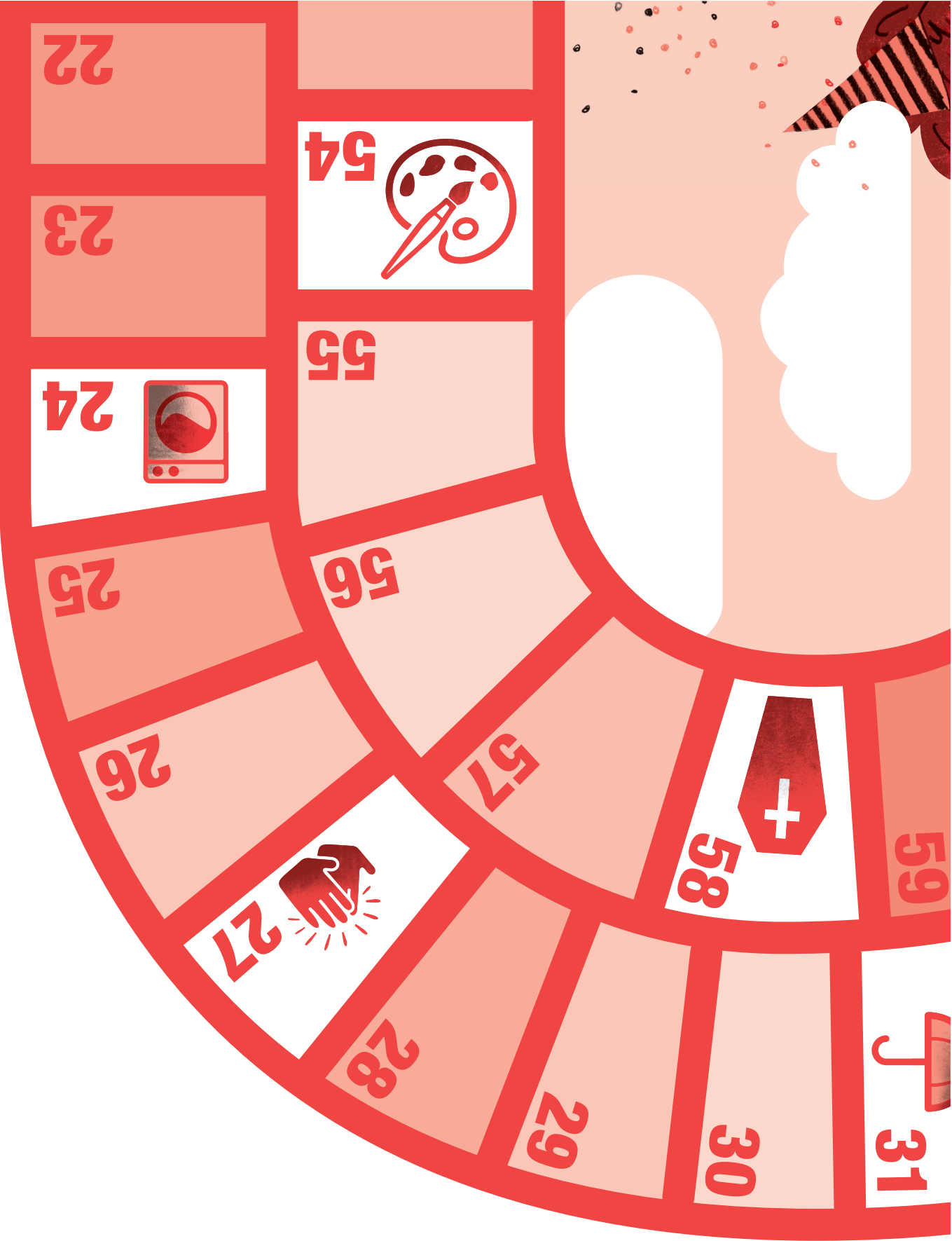
TRANSPORT EN OPSLAG

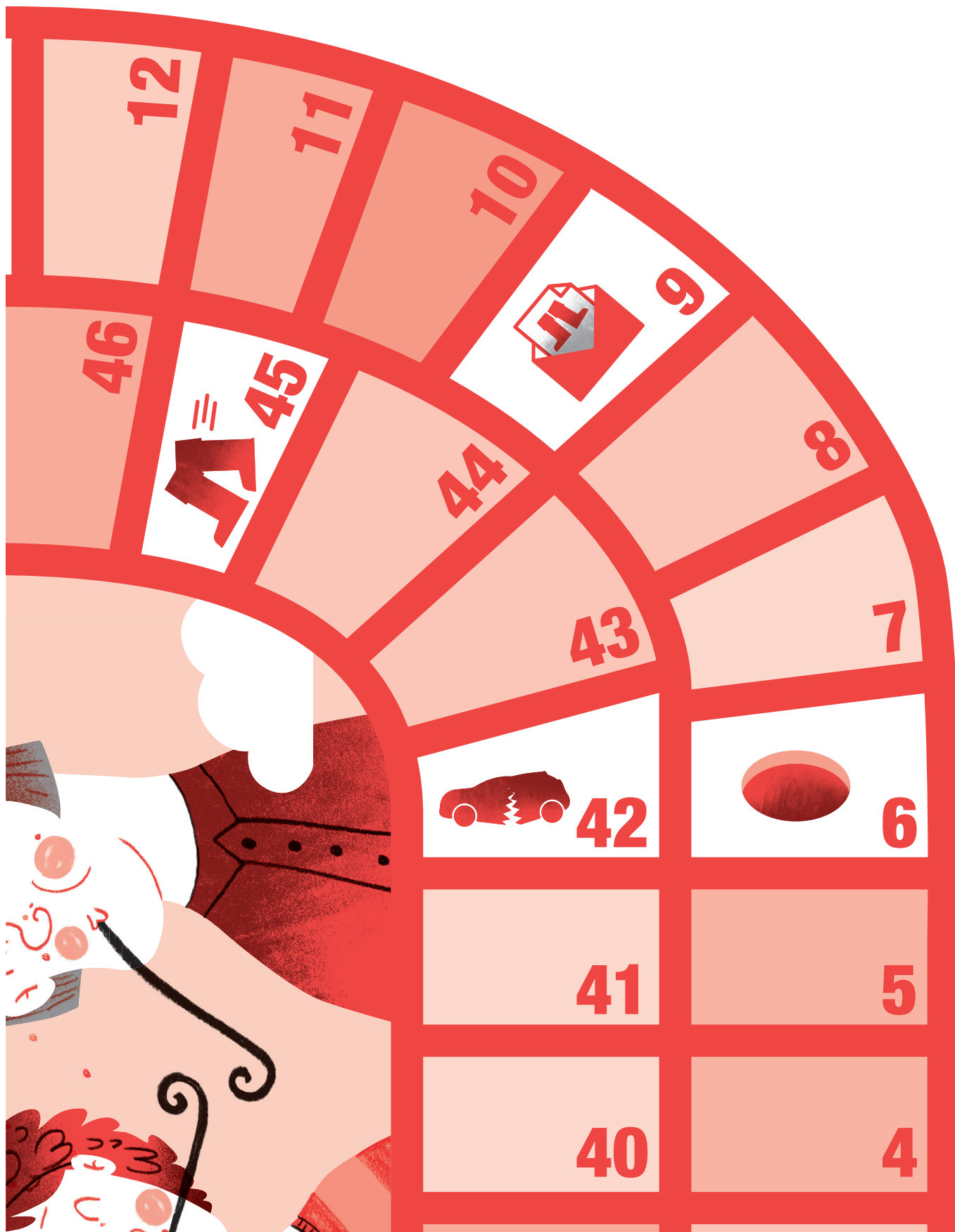

De reuzen van Zandhoven stonden lang in het gemeentemagazijn, deze opslagplaats was niet ideaal. Maar vandaag staan de reuzen te blinken in de inkomhal van het gemeentehuis.

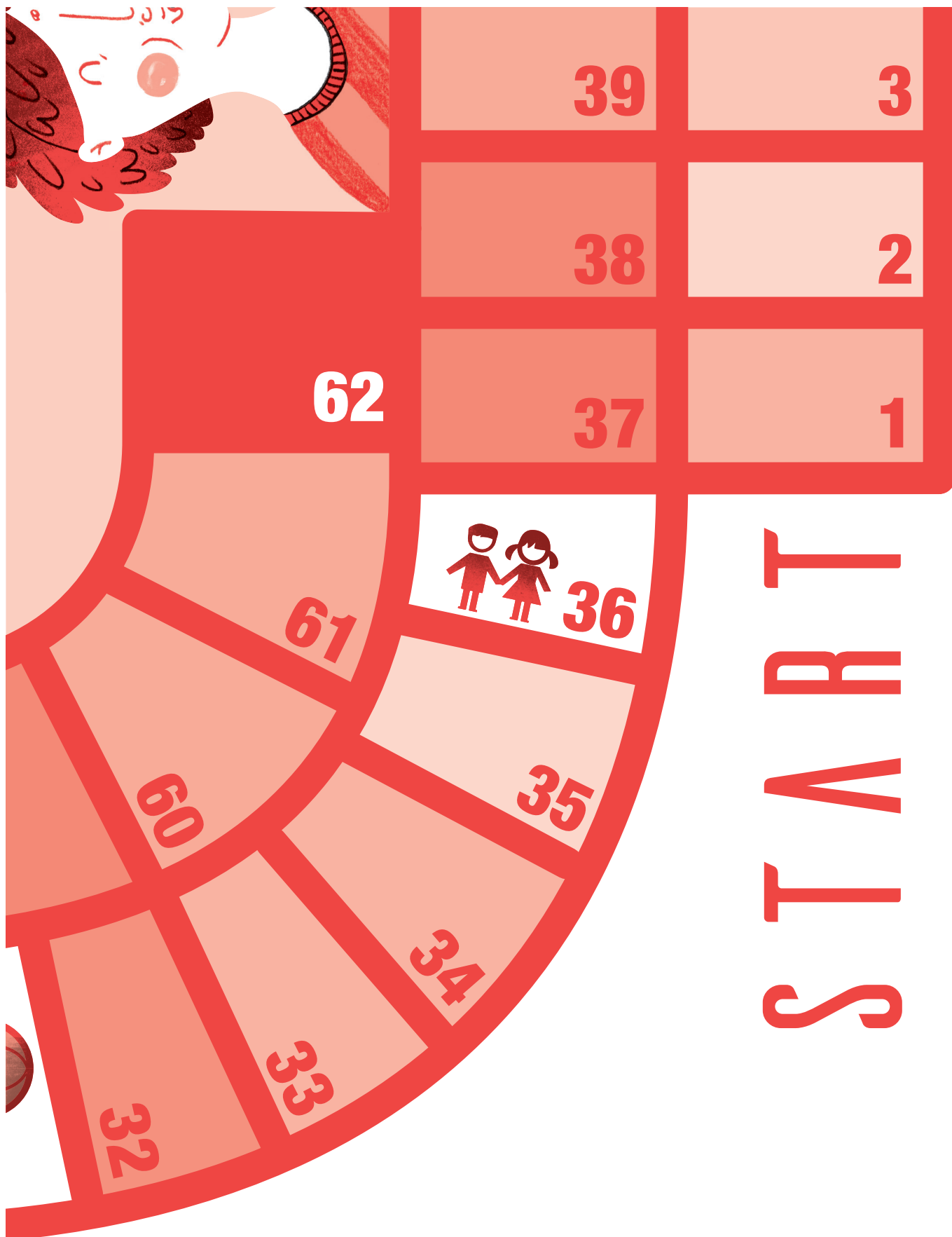
SPELBORD REUZENBORDSPEL

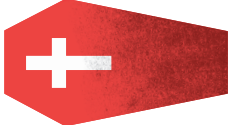

STATISTI

DOE-OPDRACHTEN

DOE-OPDRACHTEN			
	Je reus valt in een put. Hij graaft zich een weg naar vakje 15.		Er zijn kinderen die zich aansluiten bij je reuzengroep. Dat zorgt voor een duwtje in de rug. Gooi nog eens.
	Je reus wordt uitgenodigd om in een nieuwe stoet mee te wandelen. Gooi nog eens.		Je reus valt tijdens de optocht op het dak van een wagen. Terug naar vakje 30.
	Je reus mag op bezoek bij een andere reuzengroep. Ga naar vakje 33.		Je reus is gemaakt van nieuwe lichte materialen. Je reus gaat goed vooruit. Gooi nog eens.
	Je reus stapt goed door, doe zo verder! Gooi nog eens.		Een deel van het houten reuzenlichaam gaat stuk. Je moet iemand zoeken die reuzen kan herstellen. Terug naar vakje 22.
	Er zijn niet genoeg mensen om je reus nog te dragen. Sla één beurt over.		De wielen van de reus zitten gekneld. Sla één beurt over.
	De kleren van de reus zitten vol stof. De kleren moeten naar het wassalon. Terug naar vakje 7.		Je reus krijgt een opknapbeurt en nieuwe kledij. Verder naar vakje 60.
	Je reus wordt een bekend gezicht in het straatbeeld. De reuzengroep is blij! Verder naar vakje 43.		De reus is versleten en herstellen is niet meer mogelijk. Terug naar START.
	Het begint hevig te stormen. De reus moet even schuilen tegen weer en wind. Sla één beurt over.		

TEKST REUZENLIED

Als de grote klokke luidt, de klokke luidt,
de Reuze komt uit.
Keere weerom, Reuske, Reuske,
Keere weerom. Reuzegom.

Al die daar zeidt: De reus die kom, de reus die kom,
zij liegen daarom.
Keere weerom, Reuske, Reuske,
Keere weerom. Reuzegom.

Sa moeder zet de pot op 't vier, De pot op 't vier.
De reus is hier!
Keere weerom, Reuske, Reuske,
Keere weerom. Reuzegom.

Sa moeder, snijd een boterham, een boterham.
De reus is gram!
Keere weerom, Reuske, Reuske,
Keere weerom. Reuzegom.

Sa moeder tap van 't beste bier, 't beste bier.
De reus is hier!
Keere weerom, Reuske, Reuske,
Keere weerom. Reuzegom.

Sa moeder stop al ras het vat, al ras het vat.
De reus is zat!
Keere weerom, Reuske, Reuske,
Keere weerom. Reuzegom.

Moeder geeft maar kaas en brood, maar kaas en brood
de Reuze is dood.
Keere weerom, Reuske, Reuske,
Keere weerom. Reuzegom.

Bron: Willems, J.F. (1848). *Oude Vlaamsche Liederen*. Amsterdam: De Arbeiderspers.

MEDAILLES REUZENRECORDS

CURIEUZE- REUZEN

LECA

Vlaanderen
verbeelding werkt

west-vlaanderen
de gedreven provincie